

**Звіт про громадське обговорення проєкту стандарту вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності
Е1 Біологія та біохімія**

1. Найменування органу виконавчої влади, який проводив обговорення:
Міністерство освіти і науки України.

2. Зміст питання або назва проєкту документу, що виносилися на обговорення:

Проєкт стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності *Біологія та біохімія* (далі – проєкт Стандарту).

Розроблення стандартів передбачено статтею 10 Закону України «Про вищу освіту».

Стандарт вищої освіти – це сукупність вимог до освітніх програм вищої освіти, які є спільними для всіх освітніх програм у межах певного рівня вищої освіти та спеціальності.

Стандарти вищої освіти розробляються для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності відповідно до Національної рамки кваліфікацій і використовуються для визначення та оцінювання якості вищої освіти та результатів освітньої діяльності закладів вищої освіти (наукових установ), результатів навчання за відповідними спеціальностями.

Громадське обговорення проведено у формі електронних консультацій. Проєкт Стандарту було розміщено 11 червня 2026 року на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України за посиланням: <https://mon.gov.ua/news/mon-nauky-proponuie-do-hromadskoho-obhovorennia-proiektu-standartiv-vyshchoi-osvity-pershoho-bakalavrskoho-ta-druhoho-mahisterskoho-rivniv-zi-spetsialnosti-e1-biologiia-ta-biokhimiia?v=6a981358aa204>

Зауваження та пропозиції до проєкту Стандарту приймалися до 26 червня 2026 року на електронну адресу: standards.vo@mon.gov.ua

Суть зауваження і ким надано	Враховано / не враховано / враховано частково (зазначити підстави не врахування або, якщо це часткове врахування якихось пропозицій вказати, яка саме пропозиція врахована, а яка ні, і чому)
На мій погляд, необхідно відредагувати абзац 3 у такий спосіб (РОЗДІЛ III): «На основі ступеня молодшого спеціаліста або фахового молодшого бакалавра ...» (Андрій Сиволоб, професор кафедри біохімії ННЦ "Інститут біології та медицини" Київського національного	Враховано, додано слово «ступеня»

<i>університету імені Тараса Шевченка</i> <i>д.б.н., професор)</i>	
Пропонується наступна редакція (РОЗДІЛ IV): Не менше 10% обсягу освітньо-професійної програми має бути відведено на практичну підготовку на підприємствах, в установах та організаціях згідно з укладеними договорами між цими організаціями і закладами освіти або у структурних підрозділах закладів вищої освіти, що забезпечують практичну підготовку <i>(Андрій Сиволоб, професор кафедри біохімії ННЦ "Інститут біології та медицини" Київського національного університету імені Тараса Шевченка д.б.н., професор)</i>	Не враховано, суть зауваження полягає лише у незначному стилістичному перефразуванні
ЗК1–ЗК2 (володіння мовами) (1) Виглядає дивною вимога тільки "спілкуватись з професійних питань" українською мовою. Очевидно, що на рівні бакалавра і вище необхідно вільно володіти українською мовою (а не тільки спілкуватись) і не тільки з професійних питань (2) Є сумніви в тому, що заклади вищої освіти (можливо, за деякими виключеннями) будуть у змозі провести легітимну сертифікацію рівнів володіння іноземною мовою (B1, B2 тощо) або навіть чітко визначити, якому рівню CEFR відповідає рівень знань здобувача освіти (3) Професійна діяльність за спеціальністю "Біологія та біохімія" є просто неможливою без знання англійської мови – саме англійської, а не будь-якої іншої	(1) не враховано, для спеціальності E1 Біологія та біохімія важливою є компетентність спілкування саме професійною мовою, яку заклад освіти може перевірити відповідними результатами навчання; (2 та 3, а також аналогічні зауваження ХНУ імені В.Н. Каразіна) враховано, формулювання ЗК2 із урахуванням зауважень наступне: «Здатність спілкуватися з професійних питань іноземною мовою усно і письмово (для осіб з порушеннями зору, слуху, мовлення відповідні вимоги застосовуються з урахуванням можливостей таких осіб)»

іноземної (Андрій Сиволоб, професор кафедри біохімії ННЦ "Інститут біології та медицини" Київського національного університету імені Тараса Шевченка д.б.н., професор) <i>АНАЛОГІЧНЕ ЗАУВАЖЕННЯ</i> Визначити в Стандартах вимоги до контролюючих заходів та виконавців оцінки рівня володіння іноземною мовою або прибрати вказівку на В1 та В2 (пропозиція біологічного факультету Харківського національного університету імені Н.В. Каразіна)	
ЗКЗ. Підготовка спеціалістів за спеціальністю "Біологія та біохімія" не передбачає отримання ними "інженерних" знань. Крім того, застосовувати знання можна просто у суспільному житті, а не в "участі" у ньому (Андрій Сиволоб, професор кафедри біохімії ННЦ "Інститут біології та медицини" Київського національного університету імені Тараса Шевченка д.б.н., професор)	Враховано, формулювання ЗКЗ із урахуванням зауважень наступне: «Здатність застосовувати наукові знання, зокрема, математичні й технологічні знання та/або методи у професійній діяльності та/або у суспільному житті»
ЗК4. Незрозуміло, про який захист і якої інформації йдеться. Захист цифрової інформації є компетентністю для ІТ-спеціалістів, а не для фахівців в області біології та біохімії (Андрій Сиволоб, професор кафедри біохімії ННЦ "Інститут біології та медицини" Київського національного університету імені Тараса Шевченка д.б.н., професор)	Враховано, формулювання ЗКЗ із урахуванням зауважень наступне: «Здатність застосовувати сучасні цифрові інструменти і технології, створювати цифровий контент»
ЗК5 і ЗК8. Переформулювати компетентності ЗК5 і ЗК8, розвівши їх змістовно між рівнями вищої освіти таким чином, щоб більш базові	Не враховано, ЗК5 і ЗК8 дійсно є дуже подібними для бакалаврів і магістрів, але при цьому, по-перше, вони не є ідентичними, а по-друге, ця подібність

(наприклад, існування у мультикультуральному середовищі, самоорганізація тощо) формувались у бакалавріаті, а більш важливі саме для професійної діяльності – в магістратурі. <i>(пропозиція біологічного факультету Харківського національного університету імені Н.В. Каразіна)</i>	відображає необхідність підтримувати та вдосконалювати ці важливі компетентності при переході з першого на другий рівень ВО.
У таблиці II "Загальна характеристика" останній пункт викласти у такій редакції: "Працевлаштування в науково-дослідних та освітніх установах, медичних, ветеринарних, діагностичних, фітосанітарних та біологічних лабораторіях різного профілю, на фармацевтичних та харчових підприємствах, у сфері агропромислового комплексу, а також у природоохоронних організаціях, біотехнологічних компаніях, установах системи громадського здоров'я, центрах контролю якості та сертифікації продукції, екологічного моніторингу й аудиту, криміналістичних лабораторіях, у сфері біоінформатики та аналізу даних, у стартапах і R&D-підрозділах, пов'язаних із розробленням фармакологічних та біопрепаратів, вакцин, ферментів і біоматеріалів, а також у міжнародних організаціях та проєктах у галузі біології та біохімії, а також суміжних наукових та технологічних сферах діяльності" <i>(Віктор Мартинюк, професор ННЦ "Інститут біології та медицини" Київського національного університету імені Тараса Шевченка д.б.н., професор, гарант ОП)</i>	Враховано, закінчення пункту сформульовано у наступний спосіб: "..., у міжнародних організаціях та проєктах у галузі біології та біохімії, а також у суміжних наукових та технологічних сферах діяльності"

3. Інформація про осіб, що взяли участь в обговоренні та надані пропозиції

5. Інформація про рішення, прийняті за результатами обговорення:

Під час доопрацювання проєкту Стандарту зауваження та пропозиції, отримані під час громадського обговорення, враховано частково.